

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

13 de agosto - 13. avgusta 1992

LETO (AÑO) LI (45)

Štev. (Nº) 31

Lojze Peterle ob vrnitvi

Volitve še letos

„Zaključna slovesnost v gledališču San Martín v Buenos Airesu je bila izredno odmevna. Gledališka dvorana je bila veliko premajhna, da bi prišli vanjo vsi, ki so to želeli, saj je pred vrati ostala večtisočglava množica,“ je med drugim na tiskovni konferenci povedal Lojze Peterle. Dodal pa je še, da se je enega od teh srečanj udeležil tudi bivši argentinski predsednik Frondizi.

Ko smo ga časnikarji spraševali, kaj meni o volitvah, je dejal, da je trdno prepričan, da bodo še letos in da je optimist. Njegov optimizem je morda upravičen, saj vsak dan na vodstvu SKD prihaja od dvajset do trideset pristopnic, minuli ponedeljek pa je bilo celo prek devetdeset prijavnici. Da predsedniku SKD Lojzetu Peterletu ne bi očitali, da navaja samo število novih članov, je dodal, da je v zadnjih mesecih izstopil en sam član.

Ko je govoril o konkretnih dogovorih v Argentini, je Lojze Peterle poudaril, da želi Argentina priti v Evropo tudi prek Slovenije. Slovenija v tej državi uživa izreden ugled, k čemur je posebej prispevala demokratizacija naše mlade države. Povedal

je tudi, da je Slovencev v Argentini več, kot jih je bilo ob priseljevanju, saj je nataliteta med njimi večja od naše.

Lojze Peterle je zavrnil očitke sedanje pozicije, da s svojimi izjavami o Republiki Sloveniji v tujini preprečuje dotok tujega kapitala. „To so izmišljotine. Prav smešno bi bilo, če bi hotel o naši državi govoriti v pretirano lepi luči, saj imajo tujci tudi druge vire informacij. Z lažmi bi samo škodil nam vsem, posebej še samemu sebi. Resnica marsikomu ni všeč, vendar si ne smemo zatiskati oči pred njo.“

„Slovenski izseljenci v Argentini so zelo ponosni na demokratizacijske procese v domovini. Zato še toliko težje sprejemajo določilo zakona o državljanstvu Republike Slovenije, ki vse, ki bi ga radi ponovno pridobili, izenačuje. Državljanstvo je bilo namreč nekaterim našim izseljencem v prejšnjem političnem sistemu odvzeto. Prav bi bilo, da ga dobijo nazaj brez vsakršnih prošenj. Naša stranka si prizadeva za spremembo teh žaljivih določil.“

Ciril Gale
Slovenec, 17. julija

Kdo veže vladi roke?

Sedanji vladi prav gotovo ni lahko. Že zaradi tega, ker ne ve, pri katerih stvareh bo v parlamentu dobila podporo, pri katerih pa bo ostala praznik rok. To se ne dogaja zato, ker bi imela nad sabo hudobne poslance, ampak zato, ker jo sestavlja koalicija, ki je bila že vnaprej obsojena na lovljenje lastnega repa.

Začarani krog je torej znotraj vladne koalicije, za katero celo nekatere vladne stranke povedo, da to sploh ni vladna koalicija, ampak zgolj skupina strank (ali pa morda posameznikov iz teh strank?), ko so se dogovorile sestaviti vlado. Očitno se bo nekaterim še tožilo po Demosovem načinu delovanja, ko so se uveljavljala nekatera pravila obnašanja. Samo na ta način je namreč mogoče tudi življenje koalicije, pa če jo sestavljajo še tako prijateljske stranke. Nekaterim strankam, ki so odšle iz prejšnje vlade, da bi bile lahko v novi, prav to ni bilo všeč. Zdaj imajo, kar so si želele, rezultat pa je znan. Zato jadikovanje ob vezanih rokah prav malo pomaga, če koalicija ni sposobna, pa ne zmore ali pa nima časa pogledati vase, da bi ugotovila, kaj je narobe, da stvar ne deluje. Prijazno pisanje, ki si ga je Jaša Zlobec privoščil v Dnevniku na račun Slovenskih krščanskih demokratov, ko jih je predstavil kot glavne krivce za nesprejetje volilne zakonodaje, pa je samo znamenje več, da vladajoča koalicija ni sposobna spregledati, da je sama zvezala roke vladi in da vezi vedno bolj nateguje. Navsezadnje si je ta vlada za enega temeljnih ciljev postavila prav čimprejšnje volitve, očitno pa je pozabila povprašati koalicijske partnerje, kako bodo podprli volilno zakonodajo. Razglašena koalicijska orkestra, tudi ko gre za volilno zakonodajo, da o drugih temah niti ne govorimo, pač ne

more spravljati v red opozicija, kot bi si morda nekateri želeli.

Če ima koalicija zvezane roke, upajmo vsi, da si ni zvezala spomina. Jaša Zlobec je namreč avtorstvo zakona o volitvah v državni zbor pripisal kar krščanskim demokratom, in ti naj bi v svoji hudobiji glasovali proti svojemu lastnemu izdelku. Moral si bo pač omisliti kaj bolj izvirnega, če že išče krivce. Najprej pa bi bilo prav, ko bi se sprehodil po svoji hiši; nekateri liberalni demokrati pljuvajo v lastno skledo tudi sicer, kakor je mogoče razbrati iz njihovih parlamentarnih nastopov, četudi je to morda samo obrambno ministrstvo. Kaj to ni tudi to vezanje rok? Ali pa najbolj svobodoljubni mislijo, da je vse dovoljeno, krivdo pa bomo naložili na opozicijska ramena.

Nace Polajnar
Slovenec
27. julija 1992

PREMIKI

Knjiga Janeza Janše Premiki je nedvomno povzročila na slovenskem političnem prizorišču velik pretres, lahko bi celo rekli, da je povzročila (ponovna) politična izčiščevanja, saj Janša nekatere karte, ki so se v zadnjem letu in pol že zelo pomešale, spet poskusil postavljati na svoja mesta. Ko je že vse kazalo, da bo šel po poti svojega tesnega sodelavca I. Bavčarja, se je odločil še enkrat pokazati, kaj si misli o slovenskih boljševikih, mladoboljševikih in omahljivcih vseh sort. Da pri tem igra ključno vlogo prav Liberal demokratska stranka je razumljivo, saj je bivša ZKS zadnji dve leti kadrovsko zelo ospala, s tem pa se je zmanjšala na minimum tudi njena manevrska sposobnost. LDS pa je stranka skrbno formiranega (seveda v socialističnem duhu) mladega kadra, ki ima med seboj verbalno demagoško precej sposobne posameznike.

Predsedstvo Slovenije je razpravljalo o nekaterih navedbah v knjigi. V sredo se je oglašil J. J. in predsedstvu postavil nekaj vprašanj. Cirila Zlobca je vprašal, kakšno označbo bi on uporabil za osebo, ki je junija 1991 izdala tuji državi ne samo strogo varovani pravi datum osamosvojitve, ampak tudi vsebino ustavnih aktov, kjer je pisalo, na katerih področjih bo Slovenija prevzela efektivno oblast. Te akte so poslanci sprejeli pod oznako „državna tajnost“.

Kot je sedaj razvidno, je ta oseba Ciril Zlobec, ki je imel dva telefonska razgovora: prvega z italijanskim veleposlanštvom v Beogradu, drugega pa s tajnikom takratnega italijanskega zunanjega ministra De Michelisa. Zlobca pa sedaj zanima, kdo in za kakšne potrebe je tem njegovim telefonskim pogovorom prisluškoval. V omenjenih telefonskih pogovorih je Zlobec Italijanom na njuna vprašanja o obtožbah, da TO ne spoštuje prekinitve ognja, tudi dejal, da se pač v vsaki vojni najdejo jastrebi in golobi, in da bo Slovenija svoje jastrebe že obvladala.

Janša pa v knjigi zapiše: „Nekateri politiki druge lige pa so bili že močno omanjani. Tako so šle v svet drugačne informacije, češ, da so v slovenskem vrhu jastrebi in golobi in da predvsem Igor Bavčar in jaz vodiva preveč nepopustljivo politiko do vojske. Takšno razlaganje stvari nam je močno škodilo.“ Naj omenim, da gre za čas okoli 2. julija lansko leto, takrat za Slovenijo zelo kritično obdobje.

Ciril Zlobec se je zdaj obrnil celo na ustrezno komisijo ministrstva za notranje zadeve, ki mu je sporočila, da mu oni niso prisluškovali. Zlobec nato omenja celo možnost kaznivega dejanja, če je Janša ob lanski desetdnevni vojni s svojimi službami prisluškoval samemu vrhovnemu komandantu.

Angleški zunanji minister obiskal RS

V sredo, 1. julija je prišel v Slovenijo na uraden obisk angleški zunanji minister Douglas Hurd. Obisk je bil še bolj pomemben, ker je Hurd predsednik Sveta ministrov Evropske skupnosti. Pogovarjal se je s slovenskim političnim vrhom in obvestil gostitelje o ustanovitvi posebnega sklada v Londonu, ki bo namenjen pospeševanju izmenjave znanosti. Hurd in sobesedniki so tudi govorili o sodelovanju med Slovenijo in ES. Glede možnega slovenskega članstva v Evropski skupnosti je Hurd povedal, da bo procedura sledeča: Najprej mora Slovenija podpisati trgovinsko pogodbo z ES, sledilo bi pomožno članstvo, šele nato pa polno članstvo. Noben del tega postopka ne bo niti hiter in tudi ne avtomatičen, ker bo RS morala izpolnjevati številne zahtevne pogoje, končno pa tudi dobiti soglasje vsake takratne članice ES.

Predsedniški kandidati

S približevanjem novih parlamentarnih in predsedniških volitev se krepijo dejavnosti slovenskih strank. Tako smo med zasedanji parlamenta pričali tudi predsedniškim kandidaturam. Svoje kandidate za predsednika Republike Slovenije so do danes predstavile že mnoge stranke, večinoma opozicijske.

Prvi se je predstavil kandidat Slovenske ljudske stranke dr. Stanko Buser, ki je sicer donedavna deloval v poslanskem klubu Zelenih Slovenije. V slovenskem političnem prostoru je znan predvsem kot naravnovarstvenik, veliko pa je sodeloval v razpravah okoli zaprtja JE Krško.

Narodni demokrati so za predsednico kandidirali dr. Alenko Žagar-Slana. Trenutno edina kandidatka za predsedniško mesto je studirala medicino in bila zaposlena kot specialistka za šolsko medicino, zdaj pa je županja ljubljanske občine Center. Znan je kandidat liberalne stranke, Vitomil Gros, ki županuje v Kranju, v zadnjem času pa je znan predvsem po svojih energičnih nastopih v parlamentu.

Nejasna naj bi bila tudi kandidatura Milana Kučana kot kandidata SPD. Novost naj bi bila v tem, da bodo njegovo kandidaturu podprli v Demokratski stranki. Med imeni za predsedniške kandidate (zaenkrat še neuradno) krožita tudi imeni predsednika SKD, Lojzeta Peterleta in nekdanjega kulturnega ministra Andreja Capudra, čeprav se krščanski demokrati zaenkrat še ne mislijo izjaviti. Raje se pripravljajo na volitve z delom po Sloveniji.

ZAHVALA

Za pripravo in izvedbo Dnevo slovenske kulture in izrednih obiskov, ki so bili povezani z njimi, smo se obrnili na vse Slovence v Argentini, da nas podprete pri tem delu.

Skupni napor so obrodili lepe sadove, zato se moramo iskreno zahvaliti prav vsem, ki ste sodelovali pri teh prireditvah, najsi bo to z delom, z nastopom, z denarno pomočjo, z molitvijo ali kako drugače. Zahvaljujemo se v imenu Zedinjene Slovenije in Medorganizacijskega sveta za številni obisk na vseh slovesnostih, ki je te skupne napore potrdil in jim dal poseben pečat. S tem je slovenska skupnost v Argentini znova pokazala svoj potencial, ki sloni na trdni medsebojni povezavi, na ljubezni do naroda in v globokem zaupanju v Boga.

ZEDINJENA SLOVENIJA
MEDORGANIZACIJSKI SVET

Rast XXI v Sloveniji

Ljubljana 10. avgusta 1992

Zadnje dni v začetku avgusta smo bili na Koroškem, zibelki slovenskega naroda. Tu smo si ogledali značilne kraje naše zgodovine, kot npr. Gosposvetsko polje, cerkev Gospe Svete, knežji prestol, ter so nam tudi z veliko prijaznostjo pokazali delovanje koroških Slovencev v Mohorjevi družbi ter različnih kulturnih, verskih in političnih organizacijah. Tako smo imeli srečanje z mladino, s starejšimi in tudi s svetovno znanim duhovnikom Vinkom Zaletelom, kateri nam je kljub svoji slepoti pokazal cerkev sv. Florijana (Vogrče), kjer še vedno mašuje; bilo je zelo ganljivo srečanje.

V mislih se vračamo nazaj na naša prva doživljanja: Res je bilo presenetljivo, da nas je toliko ljudi čakalo na Kongresnem trgu, in to ne samo sorodniki, temveč tudi častniki in znane osebnosti kot prof. L. Peterle in dr. Capuder, ki sta nam izrekla dobrodošlico. Bili so pa tudi navzoči Slovenci iz Argentine: dr. Starc, Jermanovi in mladi, ki študirajo v Sloveniji.

Še prvi dan smo obiskali nadškofa Šuštarja in ljubljanskega župana Strgarja, ki sta nas oba zelo lepo sprejela, enako tudi v Kranju župan Gros, in že smo se odpravili v gore. Od tedaj naprej nimamo trenutka počitka. Se kopljemo, mladina se vozi iz enega kraja do drugega. Radi bi vam se povedali, da smo obiskali Kočevski Rog; z nami je bil državni tožilec, dr. Drobnič, ki nam je govoril o zgodovini tega kraja in nam pokazal pet od teh tragičnih jam. Bogu smo pa darovali sv. mašo, pri kateri smo prosili, da bi se ti zgodovinski in žalostni dogodki ne ponovili nikdar več.

Z nami sta preživela dan tudi bivši minister za šolstvo dr. Vencelj ter državni poslanec SKD Nace Polajnar.

Vedno srečamo ljudi, ki bi radi kaj vedeli o Slovencih v Argentini. Prišli smo že v časopise in tudi po radiu so oddajali intervju z nami.

Čaka nas še dvotedensko potovanje po Sloveniji, a o tem boste zvedeli pozneje.

Lep pozdrav s sončnih Alp

Rast XXI.

KAJ SE JE ZGODILO PRI SV. URHU?

„Čez vero šimfa, Boga preklinja...“

Ob tem medklicu je nasilno konec Jermanovega govora v Cankarjevih Hlapcih in začetek pogroma. Besede, čeprav očitno lažnive, imajo v posebni situaciji silovit čustveni naboj, da spodbudijo nerazumljiva dejanja, ki jih ni mogoče več obvladati. Spomnil bi vas na „ritualne krvne daritve“ pri Judih in „skrunitve grobov in posilstva“ na Kosovu.

Kar se je zgodilo v nedeljo, 5. julija na Sv. Urhu, je bilo samo hoteno simbolično sporočilo javnosti in poziv državi, naj vendar nekaj ukrene. Že dve leti si sostrski župnik prizadeva, da bi cerkev spet služila namenu, zaradi katerega je bila vezidana, pa mu ne uspe. Pred 47 leti so jo razglasili za kraj krvi in zločina in jo z ustaljeno boljševisko maniro spremenili v ateistični muzej oziroma razstavo, ki naj bi pričala o zablodah Cerkve in zločinski naravi njene podaljšane roke — bele garde.

Ker je lilo kot iz škafe, je cerkev za praznik svojega patrona ponudila zavetje množici vernikov, da so lahko nemoteno prisostvovali žegnanjski sv. maši. Po njej sem imel govor: *Sv. Urh med mitom in resnico*. Vse, kar je bilo storjeno kasneje, je bilo samo dejanje pravičnosti, „pospravili smo tempelj“. Spontano, brez besed smo sneli zasteklene table s fotografijami in jih zložili ob steno ter zložili stojala. Kaj je bilo

s kipom talca, ne vem, vendar tudi ta v cerkev ne spada. Če bi se le dalo, bi vse skupaj zvozili v Muzej revolucije.

Vandalizem je, kadar nalašč nesmiselno uničuješ, kot sta bila rezanje Lipe sprave na Žalah ali razbitje križa na Orlovem vrhu. Zgled za skrunitev, pri kateri so lotiš nečesa svetega, nedotakljivega: oče, ki spolno zlorabi lastnega otroka; nekdo, ki izkoplje mrliča in razmeče kosti. Razmetavanje s temi pojmi pa je samo dokaz za odsotnost misli.

„Laž je nesmrtna duša komunizma!“ je zapisal Kolowski, in spomenik tej laži je tudi ves kompleks Sv. Urha, še posebej razstava v cerkvi. V tej cerkvi se med 2. svetovno vojno ni dogajalo nič takega, zaradi česar bi zaslužila sedanjo usodo. Nihče ni bil v njej zaprt, še manj mučen, vsak dan je bila v njej maša in vsako je lahko pri njej prisostvoval.

Ker poznamo razmere pri nas, ne pričakujemo bližnje sprave. Želimo pa, da bi se med seboj vsaj civilizirano pogovarjali in najbolj vpijoče krivice popravili. Ena teh je Sv. Urh. Ravno ta griček bo preizkušnja, ko bo postalo očitno, koliko si zares prizadevamo za pomiritev, za tako pomiritev, da bo skupno življenje v slovenski državi sploh znosno.

Tine Velikonja

Počastitev škofa Slomška

LEVO:

Lani postavljeni spomenik škofu Slomšku pred mariborsko stolnico. Maja je bila v pokrajinskem muzeju v Mariboru kulturno-zgodovinska razstava, posvečena škofu Slomšku in njegovemu času v počastitev 130-letnice Slomškove smrti. Odprl jo je predsednik RS Milan Kučan, ki je bil tudi slavnostni govornik. Pred tem so počastili Slomškov spomin na njegovem grobu v stolnici.

DESNO:

Ob tej priliki je tudi izšla nova slovenska znamka s Slomškovo sliko.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Ko se je predsednik Menem vrnil iz Evrope, je večina opazovalcev in tudi dobršen del naroda pričakoval, da bo izvedel nekatere spremembe v vladi. Ne le glede oseb, ki tvorijo posadko te čudne ladje peronistične oblasti, marveč tudi kar se tiče smeri, v katero ima ladja namerjen svoj kljun.

POLOŽAJ SE ZAPLETA

Edino kar je predsednik jasno izjavil in krepko potrdil, je dejstvo, da niti malo ne bo spremenil svojega gospodarskega programa. Tako v območju buenosaireske borze kot na poljedelski razstavi je pokazal namen, da ne odstopi od politike, ki jo je vlada vodila doslej. To je seveda lahko reči, nekoliko teže izvesti, še teže pa prenašati posledice, pa naj se privatizacije še toliko pospešujejo, kar je tudi napovedal predsednik.

Kar posebno pada v oči, je dejstvo, da Menem teh napovedi niti ne skuša nekoliko omiliti. Saj središče krize, ki se trenutno znaša nad vlado, niso ne zunanji upniki (ti ne pritiskajo), niti finančni krogi, marveč produktivni aparat, ki znova doživlja recuzijo, in pa delavstvo, ki množično trpi na posledicah danega stanja. Tem bi predsednik, vsaj kot politik, moral nasloviti izjavo upanja, vsaj kak namig, koliko časa bo še trajalo to nenehno pritiskanje in zapanjanje pasov, ne pa se delati kot da živimo v najboljšem svetu in nimamo nikakih težav.

Še drug pojav, ki izziva pozornost je, da predsednik sam zapira oči pred dejstvom političnega padanja. Kot smo že omenili, vlada nima gospodarske variante sedanjemu programu, pa tudi ne politične. Ni mogoče voditi države izključno z gospodarskega vidika. Kot tudi ne izključno iz političnega, zlasti še, če stvari ne tečejo, kot bi želeli. Alfonsín je grešil na tem; ni imel nikakega pravega gospodarskega programa in je menil, da se lahko vse uredi (zlasti, da se lahko zmaguje na volitvah) izključno s političnimi iniciativami. Menem, obratno, stavi vse na gospodarsko plat in če mu na tej spodlet, ostane brez politične iniciative. Politični načrt letošnjega leta je bil izvedba ustavne spremembe, ki bi dovolila ponovno predsedniško kandidaturo Menema. Ko je to spodletelo, ni ostalo ničesar na vidiku.

TAKO V POLITIKI...

V tej zvezi šo si te dni vladne glave belile lase, kajti peronizmu preti že drug volilni poraz v letu. Prav v zvezi z zadevo ustavne reforme si je Menem nadejal, da bo dvoje volilnih zmag pripomoglo k lahki izpeljavi njegovih političnih načrtov. Prve volitve so bile za senatorja prestolnice in dobro vemo, kakšen je bil rezultat. Druge pa naj bi bile v provinci Corrientes. Kot se spominjamo, je tam prišlo do remija med avtonomistično-liberalnim paktom in pe-

ronizmom, kateremu so radikali prislonili svoje volilce. Provinca je tako ostala brez guvernerja in zvezna vlada je tja poslala „komisarja“, interventorja.

Novo volitve so bile sklicane za 27. september. A sedaj kaže iz branja raznih anket, da se sreča ne nagiba na stran peronizma. Avtonomizem raste in vsak korak, ki ga intervencija povzroči v prid uradne stranke, ima le negativen odjek v prebivalstvu. Poleg tega interventor ni izvajal ukazov gospodarskega ministrstva, ki je primorano (kot v primeru Rioje, rodne province predsednika) pošiljati naknadne fondе. Temu bo treba napraviti konec.

Tako je vlada nenadoma obstala pred izbiro ali se sprijazniti z novim porazom, kar bi bilo vsekakor katastrofalno, ali pa podaljša rok intervencije in preloži volitve za prihodnje leto. V trenutku, ko pišemo te vrstice, se v najvišjih krogih pogajajo o najboljšem izidu iz zagate. Jasno pa je, da bi v primeru preložitve tudi hudo trpel ugled vlade in da tudi ni nikake garancije, da prihodnje leto zmaga peronizem. Poleg tega pa bi podaljšanje roka zvezne intervencije pokazalo tisto skrito lice vlade, ki nosi pečat avtoritarizma, kar mu oponašajo nasprotniki in vlada komaj še prikriva.

...KOT V GOSPODARSTVU

S provincami pa ima zvezna vlada še druge težave. Prav te dni tečejo pogajanja, kako priti do novega finančnega statusa. Kot znano, imajo province vsaka svoj delež pri davkih, ki jih pobira zvezna vlada. To je tista slavna „koparticipacija“ (soudeluzba), ki trenutno vladi zelo preseda. Cavallo skuša doseči novo razmerje, kjer bi del teh fondov ostal v skrinji zvezne vlade, da z njim plača upokojencem, kar jim po zakonu pripada. Provincam pa skuša odmeriti ne procentualno, marveč vedno isto količino fondov, češ sedaj, ko je stabilizacija, procenti nimajo smisla.

To pa ne drži popolnoma. Davčna nabirka raste in vlada računa, da bo rasla še naprej. Zato hoče določiti stalno vsoto in tako pridržati porast, na katerega računa in na katerega že računajo upokojenci. Province pa niso s tem zadovoljne. Nekatere se udinjajo, bolj iz strankarske pokorščine kot iz prepričanja; druge pa so ostro proti temu. Pogajanja so v teku in hitro bo moralo priti do zaključka.

A to tudi ni ves problem. Sedaj bodo administrativne spremembe (državna reforma) prišle do vse veljave tudi v provincah; manj denarja, manj uslužbencev. Kako to izvesti, ne da bi se število brezposelnih povečalo tako, da bi prišlo do novih socialnih izgredov? In očitno ni kapitalov, ki bi povzročili prepotrebno „produktivno revolucijo“. Še manj v trenutku, ko je dežela poplavljen s poceni uvoženim blagom in marsikateri industrijski obrat (tekstil, plastika) ležijo na bolniški postelji...

Dodajmo le še eno težavo. Vlada se je nenadoma zavedla, da so jo zunanji upniki opeharili. Ko so sprejeli refinanciacijo zunanje dolga ob vstopu v plan Brady (ki naj bi za 35% znižal zunanji dolg), so primorali državo, da je upnikom dala na izbiro znižanje glavnice ali pa znižanje obresti. Sedaj se je pokazalo, da je 80% zunanjih bank izbralo znižanje obresti. Te pa bodo itak dolgo nizke zaradi hude svetovne recuzije. Torej se je država kaj malo okoristila s planom Brady. Sedaj Cavallo napoveduje nova pogajanja in zahteva, da banke izberejo med eno ali drugo možnostjo v razmerju fifty-fifty. Kaj niso prej predvidevali? Oh, Brady, koliko žrtvovanj. Kaj pa je tebe treba bilo...

Slovenska diplomatska mreža po svetu

Slovenska samostojnost je prinesla tudi novo postavko v slovenskem državnem življenju, to je zunaj diplomatsko povezovanje z drugimi državami po svetu. V svoji zgodovini so za slovenske zunanje-politične interese skrbeli (ali bolje — bi morali skrbeti, pa niso) najprej Avstrija in nato Jugoslavija, ki pa sta najprej skrbeli za svoj vladajoči narod ali razred. Zato smo tudi po prvi vojski izgubili Koroško in Primorsko, katere smo nekaj dobili nazaj, po II. svetovni vojni, drugače pa nismo bili subjekt mednarodne politike.

Ko smo končno prišli do svoje samostojne države, je bilo treba takoj ali čimprej organizirati svojo diplomatsko mrežo, ki naj predstavlja interese države Slovenije v svetu. Najprej so to pripravljali politiki — Peterle je v tem imel prijateljsko zaslombo v krščanskih demokracijah po svetu, Rupel in Kučan pa v socialdemokratski internacionalni in med komunisti.

Z mednarodnim priznanjem pa je nastopila doba veleposlanikov in konzulov. Najprej so bili določeni le osebni predstavniki v deželah, kjer je bilo veliko Slovencev ali važni interesi (kot npr. Argentina) sedaj pa se vzpostavlja redna pot veleposlaništev.

V Ljubljano prihajajo poslaniki, Slovenci pa odhajajo na svoja mesta po svetu. Po raznih virih smo sestavili pregled našega poslaniškega udejstvovanja in njegov trenutni položaj.

Naj na hitro strnemo temeljne podatke o tej mreži. Slovenija trenutno formalno ali neformalno (zaradi neobstoja diplomatskih odnosov) odprtih in delujočih 17 veleposlaništev. Ta so v Avstriji (veleposlanica Katja Boh), Italiji (Marko Kosin), pri Svetem sedežu (Štefan Falez), v Veliki Britaniji (Matjaž Šinkovec), ZDA (Ernest Petrič), Nemčiji (Boris Frlec), v Belgiji oziroma pri Evropski skupnosti (Boris Cizelj), na Češko-slovaškem (Zvone Dragan), v Kanadi (Milan Majcen), na Madžarskem (Ferenc Hajos), Hrvaškem (Matija Malesič), Švedskem oirota in Skandinaviji (Ivo Vajgl), pri misiji OZN v New Yorku (Danilo Turk), pri misiji OZN v Švici (Anton Novak) ter v Rusiji in Franciji, kjer pa veleposlanika še nista določena. Skozi vse faze postopka so šli že predlogi za odprtje veleposlaništev v Avstraliji, Argentini in v Egiptu, medtem ko se do konca letošnjega leta pričakuje še predloga za odprtje veleposlaništev na Kitajskem in v Makedoniji, torej skupno 22 veleposlaništev.

Poleg tega ima Slovenija odprta dva generalna konzulata, v Trstu (Jože Šušmešlj) in v Ženevi (Jure Gašparič), medtem ko je tretji v Celovcu v pripravljalni fazi (Jože Jeraj); ob tem ima še pet častnih konzulatov, in sicer v Celovcu (Karl Smolle), resda samo od odprtja generalnega konzulata, v Luksemburgu (Franc Dreu), v Novi Zelandiji (Dušan Lajovic), v Avstraliji (Alfred Brežnik) in v Gradcu (Anton Kern). V postopku za odprtje so še generalni konzulati v Münchenu, Strassbourgu, New Yorku in Clevelandu ter častni konzulati v Atenah in Haagu. Skupaj bo torej sedem generalnih in šest častnih konzulatov, torej do konca leta 13 konzularnih predstavništev.

Misija pri OZN v New Yorku pa je tudi odskočna deska za morebitno kasnejše sodelovanje z gibanjem nevrščenih. Veleposlanstvo v Washingtonu bo pokrivalo tudi v teh dneh nastajajoči skupni trg Severne Amerike (NAFTA), tisto v Buenos Airesu pa skupni trg Južne Amerike (Mer-

cosur). Tako med za nas pomembnimi institucijami ostajajo še države Magreba, Organizacija afriških držav (OAD) in države Aseana, s katerimi pa bo mogoče delati preko še letos odprtih veleposlaništev v Kairu (za prvi dve) in Canberri.

Belih lis je torej malo. Predvsem je nepokrita Afrika, s katero pa so težave že pri navezovanju diplomatskih odnosov. Manjka tudi neposreden stik z državami Bližnjega vzhoda, ki je v svetovnem merilu zelo pomemben tako strateško kot gospodarsko. Na Japonskem bo treba kmalu odpreti veleposlanstvo, jugovzhodni Azijo pa bi bilo morda pametno pokrivati tudi iz New Delhija. V Amerikah bi bilo dobro razmišljati predvsem o Braziliji (in manj o Mehiki), v Evropi pa manjkajo predvsem Švica, Nizozemska, Poljska in Ukrajina, najbrž pa tudi Iberski polotok (Madrid) in nekoč Beograd.

Zadnji veleposlaniki so bili določeni julija. Zanimivo je, da so na ta mesta poslani predvsem prejšnji jugoslovanski poslani, seveda partiji, ki da imajo največ prakse, drugi pa — kot piše Delo o Majcnu — zaradi „zelo dobrih odnosov s Peterletom...“ sicer pa iz strokovnih razlogov niso primerni za tako mesto.

Že iz tega se vidi, da hoče prejšnja rdeča nomenklatura obdržati tudi v diplomaciji svoje stolčke in vodstvo. To se vidi tudi iz tega, da je slovenski zunanji minister dr. Rupel v začetku skušal zadržati nuncijsko priznanje Sv. sedeža, da je Demosovec Milonig — predstavnik vlade v Washingtonu — moral oditi in da je pred dnevi odstopil tudi Karel Smolle, častni konzul Republike Slovenije v Celovcu. Iz slovenskih medijev je namreč izvedel za novega diplomata v Celovcu Jeraja; zveze z zunanjim ministrstvom so bile kaj pičle. Tiskovne konference, na kateri je razložil svoj odstop, se je udeležil tudi bivši premier Lojze Peterle, ki se je Smolletu zahvalil za trud pri uveljavitvi slovenske države v Avstriji in hkrati povedal precej prikritih na račun slovenskega zunanjega ministrstva. „Nadaljuje se Ruplova politika, ponovno izvemo za dogodke iz medijev. Slovensko zunanje ministrstvo je povsem brez diplomatskih in človeških manir.“ Povedal je tudi, da Karel Smolle za svoje delo ni dobil nikakršnega plačila, Sloveniji pa je zagotovil milijone šilingov pomoči. Po njegovih besedah naj bi prav tako brez plačila delali Falez v Rimu, Milonig v New Yorku in Fink v Argentini, vsi so se pa morali zanašati na lastno iniciativo, saj naj bi jim zunanje ministrstvo ne dajalo nobenih navodil.

Marjan Podobnik predsednik SLS

Slovenska ljudska stranka — bivša Kmečka zveza, je na svojem 3. kongresu meseca junija preuredila svoje vodstvo. Kot je znano, je iz stranke odšel njen ustanovitelj in predsednik Ivan Oman, ker se stranka ni hotela združiti s SKD. Na tem kongresu so delegati izvolili za novega predsednika Marjana Podobnika in dokončno sprejeli ime SLS.

Za svojega predsedniškega kandidata na prihodnjih volitvah so določili dr. Stanka Buserja. Za nas je zanimivo, da je Branko Grad predlagal, naj kongres SLS zahteva odstop ministra za Slovence po svetu dr. Janka Prunka zaradi njegovih sovražnih izjav o izseljencih, a ni uspel.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KOPER — Na mednarodnem mejnem prehodu Fernetiči so slovenski mejni organi zavrnil 6 avtobusov s švicarsko registracijo, ki so v Slovenijo in potem naprej proti Jugoslaviji vozili 240 potnikov. Zavrnilo so tudi 120 potnikov v osebnih avtomobilih. Srbski državljani (potniki v omenjenih avtobusih) oziroma državljani ZRJ imajo pravico tranzita prek Slovenije, vendar kot kaže, niso imeli možnosti za nadaljevanje poti v druge države in so zato bili zavrženi. Iz neuradnih virov so tudi prišli na dan podatki, da so na avtobusih našli štiri prenosne radijske postaje.

KOPER — Portoroška Droga je lani na zahodnoevropski trg izvozila okoli 400 ton različnih gob. Letos takega rezultata, ki je bil v primerjavi z letom 1990 celo za 80 odstotkov boljši, zaradi vojne v nekdanji Jugoslaviji zagotovo ne bo ponovila. Južni trg, na katerem je Droga odkupila največ gozdnih sadežev, je praktično zaprt. Na tem trgu deluje pet velikih in okoli 50 malih podjetij, ki se ukvarjajo z odkupom in prodajo gob ter drugih gozdnih sadežev. Droga, ki sodi med prve, je letos odkupila slabih 15 ton gob. Vse je tudi prodala naprej na tuje, zlasti v Italijo, Avstrijo in Nemčijo.

LJUBLJANA — Osebni dohodki so se v ljubljanski regiji v marcu in aprilu sicer malo bolj povečali, a so kljub temu realno za petino nižji, kot so bili v istem času lani. **RIGONCE PRI DOBOVI** — Sporni napis, ki so ga ne levem, še slovenskem bregu Sotle v vasi Rigonce pri Dobovi brez vsakršnih dovoljenj brežiške občine ali slovenske države začeli graditi Hrvati, so nehali graditi.

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu je potekal posvet o izseljenstvu. Predstavniki vseh političnih strank so zagotavljali, da si želijo sodelovanja z vsemi Slovenci po svetu, še zlasti poslovneži. Poudarjali so, da mora „državni servis“ za pomoč izseljencem postati še bolj učinkovit in ostati nevtralen in nepristranski. Glede slovenskega državljanstva za izseljence skorajda niso imeli pomislekov, vprašanje pa je, kako opredeliti odnos med „posameznikom in državo“ v primerih, ko dvojno državljanstvo ni možno. Prav tako so bili različni pogledi na to, kako z volilno pravico izseljencev. Za Svetovni slovenski kongres so številni menili, da ni izpolnil pričakovanja. Govorilo se je tudi o ureditvi lastninskih problemov, saj so prav z denacionalizacijo v veliki meri povezana načrtovanja vlaganja v Slovenijo.

LJUBLJANA — Po razpravi, ki je trajala približno 10 ur, so na ljubljanskem temeljnem sodišču končali primer tihotapljenja in preprodaje heroina. Obsodili so trojico, ki je skušala italijanskim kupcem v Tivoliju preprodati kilogram heroina, skupaj na devet let zapor. Enega obtoženca so po pomoti izpustili.

LJUBLJANA — V mesecu juniju so cene na drobno poskočile za 5,9 odstotkov, je zračunal slovenski statistični zavod.

ZASAVJE — Zaradi onesnaževanja trboveljske termoelektrarne, cementarne in steklarne dobivajo nekateri kraji iz Praprotnega, Ravenske vasi, Podkraja, Retij in Savne Peči nekaj odškodnine za svoje kmetijske pridelke. Vendar pa so njihovi zahtevki 16-krat višji od onih izpred letom dni, medtem ko so se občinske komisije in onesnaževalci zmenili le za 7,5-krat višjo odškodnino.

LJUBLJANA — Akcija Posvojite knjigo, ki jo je sprožila Narodna in univerzitetna knjižnica za iskanje sponzorstva za obnovu starih knjig in rokopisov, je zaenkrat kar uspešna. Dvanajst botrov se je proglasilo; njihov doprinos bo omogočil obnovo del Trubarja, Dalmatina, Kogojeve opere, itd.

Kot povsod, so tudi tu botri bolj ali manj petični: bronasti boter je prispeval 1.500 nemških mark, demantni boter pa tudi 10.000 DEM.

LJUBLJANA — Umrli je pesnik in pisec Rado Bordon, star 77 let.

BLLED — Začetki letošnje poletne turistične sezone niso bili preveč navdušujoči, saj je bilo takrat komaj kakih tristo turistov. Turistični in gostinski delavci so bili brez pravega dela, v kolikor niso odšli delat čez mejo v Avstrijo, kjer, pravijo, dosti bolje cenijo njihove sposobnosti.

NOVA GORICA — Na gradu Kromberk so pripravili simpozij in predstavitev monografije o lani umrlem slikarju in ilustratorju Milku Bambiču. Monografijo je pripravil višji kustos Marko Vuk, razne poglede o umetniku iz raznih zornih kotov pa so predstavili poznavalci iz Trsta, Idrije in Ljubljane.

LJUBLJANA — Združenje bank Slovenije se je včlanilo v mednarodno gospodarsko zbornico v Parizu, pa tudi pripravilo kodeks bančnega obnašanja. V združenju je vpisanih 30 bank-clanic.

MUSKA SOBOTA — Zaradi dragih zaščitnih sredstev in škropiv so letos pomurske njive polne plevla, zaradi česar bo tudi pridelek slabše kakovosti.

LJUBLJANA — Tovarna grelnih naprav je razvila energetske varčnejše kotle, ki so primerne za centralno ogrevanje manjših stanovanj. Ker so strokovnjaki iz Nemčije ugotovili večji izkoristek (94% proti 90-92% klasičnih kotlov), so zaenkrat kupili 1.200 kotlov, sklepajo pa kupčijo za naslednje leto, ko bi jih odpeljali še kakih pet tisoč.

MOST NA SOČI — Noč na jezeru je domači praznik prebivalcev Mosta na Soči. Letos so ga hoteli še posebej proslaviti s tem, da so si zagotovili vpis v Guinnessovo knjigo rekordov: skuhalo bodo puding iz 500 litrov mleka, 50 kg praška za puding in 45 kg sladkorja, kar je skupaj zneslo 550,8 kg pudinga (prejšnji rekord je menda iz Velike Britanije in je tehtal skoraj 280 kg.).

LJUBLJANA — Odkupna cena za pšenico je 18 tolarjev za kilogram pšenice prvega razreda in 17 tolarjev za kilogram drugega razreda. Cena, ki jo je določila slovenska vlada, pa ne pokriva proizvodnih stroškov na majhnih površinah. To je izračunal kmetijski inštitut, ki je tudi povedal, da je s tem komaj 79% stroškov pokritih. Slovenija potrebuje letno 240.000 ton pšenice, od katerih jih na domačem trgu odkupi približno 40 odstotkov.

LJUBLJANA — V mesecu juliju je Delo izvedlo eno izmed svojih neštetih anket, to pot o volitvah. Zanimivost — in razlika z napovedmi pred kakimi argentinskimi volitvami — je majhen odstop (10,9%) neodločenih glasov. Seveda je v anketi tudi subliminalna propaganda, iz katere naj bi bilo razvidna visoka Drnovškova priljubljenost (njegovo stranko naj bi volila polovica vprašancev).

Mogoče ne veste, da...

— da so češki intelektualci, ki so leta 1977 ustanovili Listino 77 (243 podpisnikov) za obrambo človekovih pravic proti komunistični tiraniji, sklenili, da se bo delovanje tega združenja nadaljevalo tudi v novih demokratičnih razmerah...

— da je že pripravljen nov slovenski denar, ki so ga natisnili v Angliji in na katerem so upodobljeni Primož Trubar, France Prešeren, Jurij Vega, Jože Plečnik, Jacobus Gallus, Rihard Jakopič in Janez Vajkard Valvazor.

Slovenska sprava - zares!

Ljubljana, 4. avgusta 1992

Liberalna stranka ne pristaja na simbolno naravo slovenske sprave, ki bi pripeljala samo do „sprijaznjenja“ Slovencev z dogodki iz časov državljanske vojne.

Po mnenju Liberalne stranke je potrebno na področju slovenske sprave izvesti vse potrebne pravne postopke in procese, ki bodo v skladu z načrti, oblikovanimi v pripravah na Nürnberski proces razjasnili naravo dogodkov tega časa, zagotovili, kdaj bo država Slovenija na upravno pravnem področju vzpostavila ustrezno stanje, in seveda, da bo današnjim in bodočim slovenskim rodovom jasno, kaj je prav in kaj ni prav.

V skladu s takšnim stališčem je Liberalna stranka sprožila številne pobude, med drugimi tudi zahtevo do javnega tožilca Republike Slovenije, da ukrepa zoper vse vojne hudodelce tistega časa in da s svojimi ukrepi seznanja slovensko Skupščino.

Na pobudo Liberalne stranke je to problematiko v juliju 1991 uvrstila na dnevni red svoje skupne seje tudi slovenska Skupščina. Žal obravnava te zadeve še ni bila opravljena med drugimi tudi zato, ker predsednik slovenske Skupščine dr. Bučar ni poskrbel za nadaljevanje te seje zaradi obravnave teh zadev.

Ne glede na ravnanje drugih pa je Liberalna stranka podvzela tudi sama določene ukrepe na tem področju. Tako je stopila v stik z domnevnimi vojnimi hudodelci z znamenitega seznama hudodelcev, s katerim različni dejavniki že deset let begajo slovensko javnost.

Prizadetim je predočila svoja stališča, da morajo biti opravljeni procesi zoper morebitne vojne hudodelce in da morajo biti pripravljeni stopiti pred sodišče, če hočejo oprati svojo čast in v pravnem procesu dokazati svojo nedolžnost oziroma zlonamernost obtožb, ki jih je montiral komunistični režim.

V zvezi z vsem tem slovenski javnosti sporočamo, da bo na pobudo Liberalne stranke gospod Vinko Levstik iz Gorice, eden izmed domnevnih vojnih hudodelcev z razvpitega seznama dne 23. avgusta 1992 ob šesti uri zjutraj preko mejnega prehoda „rdeča hiša“ v Gorici prišel v Republiko Slovenijo zaradi udeležbe na družinski slovesnosti ob 90-letnici njegove matere in zaradi poklonitve spominu umrlih za domovino v Kočevskem Rogu.

Gospod Vinko Levstik s tem korakom izraža pripravljenost, da v javnem in poštenem procesu dokaže svojo nedolžnost. Njegove pravne interese bo zastopal odvetnik gospod Danijel Starman, njegove interese v slovenski demokratični javnosti pa bo ščitila Liberalna stranka.

Liberalna stranka je prepričana, da bo ravnanje vseh državnih in pravosodnih organov Republike Slovenije pa tudi vseh političnih skupin pripeljalo do ugotovitve prave resnice in do prave narodne sprave.

Gospod Vinko Levstik bo s svojim dejanjem pokazal potrebni osebni pogum in poštenost. Upamo, da bo enako ravnal tudi gospod Maček in drugi prizadeti.

Liberalna stranka
Glavni tajnik:
Malenšek Danijel, dipl. iur.

Naše pripombe

Gornje sporočilo Liberalne stranke je spet poživilo problem, ki ga je komunistična diktatura zapustila demokraciji: takoimenovani „vojni zločinci“. S temi besedami komunisti niso skoparili in so jih prideli vsakomur, ki so ga želeli očrniti. Praktično vsak domobranec ali njihov sorodnik je bil tako oblaten. Ko pa se je začelo kazati demokratično jutro, so na hitro sestavili seznam nekaterih takih nasprotnikov in ga prepustili demokratični vladi, da si na njem polomi zobe. Tam so bili vojni zločinci enako kot prej obdolženi česarkoli na podlagi govoric, partijskih spisov ali podobno, a vseeno so jim pritisnili pečat izdajalcev in vojnih zločincev.

Vsi politični emigranti že od vsega začetka smo se temu uprli: tak težak zločin kot je vojni — mora biti resno dokazan pred

sodiščem v čistem procesu, da se nekomu lahko pridene tak sramoten vzdevek! Ne pa ponavljati kot papiga komunistična propagandna gesla še danes, kot npr. Delo.

In po drugi strani je grozotno tudi to, da se vedno svobodno hodijo po Ljubljani ali se celo hudujejo pred komisijo za raziskavo vojnih zločinov ljudje, ki so pobijali razorožene in predane vojne ujetnike, kar je edini še do danes nezastarani vojni zločin, dejanja pa so dokumentirana in po raznih pričah — tako žrtev kot krvnikov — dobro utemeljena. Tem naj se sodi kot je treba! Ne zaradi maščevalnosti, ampak zaradi zgodovine in pravičnosti!

Kako o tej novici misli Vinko Levstik, naj pove sam v intervjuju, ki ga je dal Jožetu Mlakarju in ga je objavil Slovenec 6. avgusta letos:

Sem na razpolago sodnim oblastem

O nameravanem javnem procesu v Sloveniji smo se pogovarjali z domnevnim vojnimi zločincem s skrivnostnega seznama petih osumljencev in nekdanjim domobranecem.

Na tiskovni konferenci je Liberalna stranka obvestila javnost o vašem prihodu v Slovenijo, 23. avgusta ob 6. uri zjutraj.

Sem obveščen o vsem. Liberalna stranka je prevzela iniciativo, da se popravijo nekatere krivice.

Liberalci načrtujejo, da bi vseh pet oseb, ki so na seznamu vojnih zločincev, pripravili za vstop v Slovenijo. Vi ste prvi s tega spiska, ki bo stopil v javnost na ta način. Zanima me, ali vi veste, da ste na seznamu vojnih hudodelcev?

Dobil sem komunikate od republiškega tožilca g. Antona Drobniča. Kar me je ob tem najbolj razočaralo, je to, da sedanja

demokratična pravna oblast obtožbe proti meni jemlje resno. Gre za obtožbe, ki so se porajale v letih 1981 in 1982 po preiskovalnem postopku proti meni in moji skupini (ki naj bi bila moja skupina?). Preiskovalni postopek so nato po dveh letih prekinili. Jaz sem takrat takoj pripravil pritožbo in prosil, da gre postopek naprej, da naj me končno obsodijo ali oprostijo glede na to, da dejanj nisem storil. Navedel sem, da sem pripravljen, da me pridejo v Gorico zaslišati, s tem da upoštevajo italijanske zakone. Vendar so mojo pritožbo zavrnili in potrdili prvotno odločitev. Sedanji pravosodni minister Miha Kozinc je bil takrat uradno imenovan za mojega branilca. On dobro ve, kako so tedaj pričre kar tekmovalce med seboj, katera se bo v pričevanju proti meni izkazala bolj naklonjena tedanjemu režimu in Udbi. Prepričani so bili, da komunizma

IVO ŽAJDELA

Ovire pri pridobivanju državljanstva

Že pred meseci so začela prihajati opozorila (tudi posamezniki k meni), da „nova“ „svobodna“ Republika Slovenija noče vrniti državljanstva svojim državljanom.

Vzroki za to so, da ima Ministrstvo za notranje zadeve pravico prostega preudaraka, ki mu jo dopušta „novi“ zakon o slovenskem državljanstvu (41. člen z dvema besedicama „lahko“). Tako lahko na MNZ uporablja stare, povsem komunistično-ideološke zakone. Gre predvsem za Zakon o odvzemu državljanstva podoficirjem in oficirjem nekdanje jugoslovanske vojske, ki se nočejo vrniti v domovino, pripadnikom vojnih formacij, ki so služili okupatorju in pobegnili v tujino, kot tudi osebam, ki so pobegnile po osvoboditvi (Uradni list FLRJ, št. 86/46). MNZ si torej leta 1992, ko naj bi nova država Slovenija ne imela nič skupnega s staro komunistično Jugoslavijo, privoščiti to razkošje, da sprejema odločitve, komu dati slovensko državljanstvo (saj gre predvsem za slovenske politične emigrante), tudi na osnovi jugoslovanskega in še povsem komunističnega zakona iz l. 1946.

V Slovencu sem dva konkretna primera (Serbec, Novak) opisal že 16. maja, vprašanja Slavku Debelaku, direktorju uprave za upravo pravne zadeve pri podsekretarju MNZ. Do danes MNZ ni dalo nobenega odgovora. Tudi če bi Debelak dal odgovor, bi se v njem po vsej verjetnosti izgovarjal, da na MNZ pri tej zadevi delajo „vse po predpisih“.

Tudi v parlamentu ni bilo nobenega protesta ob tem. Zakon o slovenskem državljanstvu je namreč sprejel parlament. Tam so bile sicer dane nekatere pobude, kot npr. podaljšanje roka za vloge za pridobitev državljanstva, kar pa je toliko kot nič, saj za naše, predvsem slovenske politične emigrante, ne bi smelo tu biti prav nobenih časovnih omejitev.

V zadnjem času se številni naši zdomci pritožujejo zaradi dela upravnih organov

pri urejanju slovenskega državljanstva. Ti naše zdomce sprašujejo stvari, ki se jih po novem sploh ne bi smeli več dotikati. Tako npr. na grosupeljski občini nimajo formularjev za vloge za pridobivanje državljanstva. Ljudmila Rebozu (roj. Drobnič) je bila na tamkajšnjem matičnem uradu štirikrat in še ni dobila rojstnega lista, rekli so ji, da se morajo prej posvetovati z Ljubljano. Uradnica se je izgovarjala celo, da ne more vzpostaviti telefonske zveze z Ljubljano. Uradnica je Rebozovi celo očitala, češ da je že 45 let zdoma in se šele zdaj briga za svoje državljanstvo. Zraven tega Rebozova vse do danes ni vedela, da ji je režim slovensko državljanstvo enostavno odvzel. Marsikaj se sliši tudi iz ljubljanske pisarne na Mačkovi, kjer uraduje Kompara (primer Cikanik).

Skratka, naši zdomci imajo pri urejanju slovenskega državljanstva velike probleme, tako z neprijaznostjo uradnikov kot z veliko nepripravljenostjo pri urejanju teh formalnosti. V komuniciranu se veliko poudarjajo stari komunistični ideološki predsodki, kar je nevzdržno. Parlament in MNZ pa sta se zaprla v slonokoščeni stolp molčečnosti, da se ju kritike sploh ne morejo dotakniti.

Ob vsem tem se poraja vtis, da uradniki namerno postavljajo poleg ideoloških še birokratske ovire, da so neprijazni do naših emigrantov, da ponekod komunicirajo celo na udbovski način, kot da so čakali na polletje, ko se lahko glede zavlačevanj izgovarjajo na dopuste. Z nekaj primeri pa bi odvrnili še druge in bi jih zaradi vsega tega minilo veselje do slovenskega državljanstva. Tovrstni glas se namreč hitro širi. Kot da se režim boji teh volilnih glasov. Če sem že pri volilnih glasovih, me zelo zanima, kakšno je sedanje stališče ministra za Slovence po svetu dr. Janka Prunka o volilni pravici naših zdomcev. Pred dobrima dvema mesecema je bil namreč kategorično proti tej pravici.

Slovenec, 17. julija

ne bo nikoli konec, da se Levstik ne bo nikoli vrnil in neodgovorno so metali blato in lazi name. Tudi takrat, ko sem ležal ranjen, naj bi pobijal, tudi takrat, ko sem bil v šoli v Ljubljani, naj bi pobijal... To je nekaj nezaslišanega. Čudim se, da tak postopek po desetih letih še jemljejo resno.

Česa vas konkretno bremenijo?

Da naj bi ubijal užete partizane.

Ali so bili partizani poimenoma navedeni?

Niso. Ubil naj bi ranjenega partizana. Najbolj obremenilna priča, nekdanji domobranec, je svoje navedbe že preklical in to dal v zapisnik.

Ali se, g. Levstik, s tem, ko javno prihajate v Slovenijo, zavestno odločate, da vas aretirajo in nadaljujejo sodni postopek?

Mislím, da do tega ne more priti, ker ni nobenih dokazov. Zaenkrat sem za pravno oblast še nedolžen, dokler mi ne dokažejo krivde. Aretacije nočem tvegati, ker imam dve podjetji v Rimu in Gorici in nočem, da bi šli v stečaj. Sem pa na razpolago sodnim oblastem, da me zaslišijo.

Lahko vas aretirajo na podlagi ovadbe in na podlagi neke varščine spustijo. Ali mislite na to?

Da.

Kaj pa če do procesa pride?

V tem primeru morajo zapreti tudi Mačka in Ribičiča.

Da, toda proti njima ni vložena nobena ovadba.

To pa prepuščam Starmanovi in Demšarjevi pravni pisarni.

Ali vas bosta zastopala Starman in Demšar?

Demšar je trenutno na počitnicah. Rekel mi je, da mi bo pustil telefonsko številko, pa tega ni storil.

Z Demšarjem torej niste sklenili nobenega dogovora?

Rekel je, da mi bo pustil telefonsko številko.

Koliko časa nameravate ostati v Sloveniji?

En dan. Zjutraj bom pri „rdeči hiši“ v Gorici šel čez mejo, potem bom šel v Kočevski Rog, tam položil venec pobitim žrtvam in svojim soborcem, nato k Sv. Gregorju k maši, po maši na slavlje moje mame, ki obhaja 90 let, in popoldne se vrnem domov.

Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije je obvestilo javnost, da Vinko Levstik ni v evidenci iskanih oseb, zato policija zoper njega ne bo ukrepala.

V soboto, 8. avgusta, pa je v javnih obličih, ki so Levstikovemu primeru posvetili veliko prostora, priobčeno tudi mnenje sodnih organov. Javni tožilec Tomaž Miklavčič je predlagal, naj Levstiku izročijo delavci organov za notranje zadeve na meji vabilo na zaslišanje na sodišču, naj ga ne zadržujejo na noben način. Šele po zaslišanju bo sodišče izročilo spis javnemu tožilstvu, ki naj odloči, ali vloži obtožnico ali ne.

Torej niti ni bila vložena obtožnica, Levstika pa so preje javno napadali kot „vojnega zločinca“. Mar to ni žalitev časti?

SLOVENC V ARGENTINI

Obletnica Hladnikovega doma v Slovenski vasi

V nedeljo, 26. julija so rojaki v Slovenski vasi slavili 40. obletnico ustanovitve društva in 45. obletnico pevskega zbora. Slovesnost smo začeli v cerkvi, ko je župnik Janez Petek ob 11.30 uri v spremstvu ministrantov pristopil k oltarju ter daroval sveto mašo po namenu društva za vse žive in pokojne člane. Med mašo, katere se je kljub hladnemu in deževnemu dnevu, udeležilo zadovoljivo število rojakov, je bilo izmenoma ljudsko in zborovsko petje. V svoji pridigi je J. Petek razvil lepe in koristne nauke ob pogledu nazaj v preteklost in ob mislih na prihodnost.

Po končanem bogoslužju je bilo v Hladnikovem domu pripravljeno kosilo za povabljene goste in vaščane.

Pred 5. uro popoldne se je napolnila dvorana za napovedan kulturni program. Zaradi odsotnosti društvenega predsednika, je tajnik s kratkimi besedami pozdravil vse zbrane. Pevski zbor pod vodstvom J. Omahne je zapel nekaj pesmi v pozdrav rojakom. Po pevskem nastopu je imel govor *Stane Mehle*, sin pokojnega Jožeta Mehleta, pobudnika in prvega predsednika našega društva. Dejal je:

Drage članice in člani društva Slovenska vas, dragi gostje!

Danes slavimo že 40. obletnico društva Slovenska vas. Ko govorimo ob tako pomembnih obletnicah se vedno oziramo nazaj, se vračamo h koreninam, h koreninam iz katerih je izšla naša skupnost.

Vsekakor uhajajo naše misli na naše starše in na vse rojake, ki so z nami preživeli begunsko življenje. Najhujše zgodovinske dogodke je naš narod trpel v letu 1945, že po končani vojni. Tedaj je slovenski narod množično zapuščal svoje domove in se s solznimi očmi ločil od domovine, v katero se mnogi niso nikar več vrnili. Pretrpeli smo v življenje raznih taborišč in končno, ob žalostni misli na naše pobite domobrance in toliko nedolžnih žrtev, prispeli v to dobrotno argentinsko zemljo. Tedaj smo bili na poti križišč, dilem in velikih vprašanj: kam in kako pričeti naše novo življenje.

Pota so bila različna in ena od teh poti je peljala v južni del Velikega Buenos Airesa, kjer so naši očetje dobili prvo svoje delo.

Po zamisli msgr. Janeza Hladnika, ki je nakupil to veliko zemljišče, je nastala Slovenska vas. Že leta 1950 je škof Rožman blagoslovil ta kraj, in kot bi zaklical s Cankarjem: Tod bodo živeli veseli ljudje, se je zgodilo.

Ta Slovenska vas je hitro nastajala. Leta 1954 je stal na tem zemljišču že 73 slovenskih hiš z 270 prebivalci, med katerimi je bilo 125 otrok mlajših od 14 let. Te mlade družine so bile dokaz, da bo to lepa slovenska vas.

Pavle Rant je že v Zborniku Svobodne Slovenije leta 1955 opisal nastanek in razvoj Slovenske vasi, ter posebno poudaril pomembno delo olepševalnega društva ter delo mladine, ko je urejala športno igrišče. Pri tem delu moram poudariti, da so nam osebno pomagali fantje iz drugih krajev. Še posebno so nam veliko pomagali tako dekleta kot fantje pri pripravi našega prvega Mladinskega dne. To je bil lep dokaz, da si bomo Slovenci stali drug ob drugemu v naši trdni zavesti, da hočemo utrjevati naše slovenstvo tudi v tujini.

Ko Pavle Rant zaključuje opisovanje

Slovenske vasi navaja kar preroške besede: v Lanusu se poznajo med seboj, čutijo drug z drugim in drže skupaj. Zlepa jih ne bo konec, in ostali bodo ena sama družina.

Prišli bodo viharji, prišle nesreče. Veter bo odgnal meglo in zasijalo bo sonce vsem, ki bodo zdržali in ostali. In to danes slavimo ob 40. obletnici društva Slovenska vas: vzdržali smo in obstali.

Naši starši so se dobro zavedali, da kakor je duša potrebna za človeško življenje, tako je potrebno kulturno delo za narod, za vsako še tako majhno skupnost. V tej zavesti je nastala močna želja po ustanovitvi organizacij, ki bi nas tesno povezale. In v tej želji je nastalo to društvo.

Takoj se je začelo misliti na skupni dom, katerega smo gradili roko ob roki kot svoje lastne domove. Kar hitro je bil dograjen naš skupni dom in je kulturno in družabno bujno zaživel. Tako smo občutili, da imamo sredi tujega okolja svojo domačo družbo, da bomo tu živeli naš slovenstvo in tako postali del Slovenije v svetu.

Medtem, ko smo gradili skupni dom, so se v vas naselili naši lazaristi. Tedaj se je naše življenje še bolj tesno povežalo in smo tako bili preskrbljeni tudi za našo duhovno rast in lepo versko življenje. A naše delo za skupnost se je še povečalo. Slovenski clovek se ni ustrašil še tako velikih žrtev. Pomagali smo povsod, skupno gradili in se utrjevali v naši verski narodni zavesti.

Prvi naš Dom je bil kmalu premajhen. Zato smo zgradili ta Dom, v katerem smo danes, in ga poimenovali po velikem dobrotniku vseh Slovencev v Argentini in ustanovitelju Slovenske vasi, msgr. Janezu Hladniku.

Naše življenje se je razvijalo naprej. Stali smo in ni bilo vetra ne težav, ki bi nas zamajali in vrgli po tleh. Veliko zaslugo, da mi danes slavimo 40. obletnico društva v trdni narodni zavesti in katoliškem prepričanju, imajo naši prvi garači, ki so globoko zaorali ledino, tako na kulturnem kakor na vzgojnem in družabnem delovanju. Prevelika je vrsta teh naših javnih sodelavcev, tako mož kot žena, da bi vse danes omenili. Počastimo jih v duhu in se jim zahvalimo. To so bili stebri našega slovenstva in moč naše trdnjave. Mnogi od njih so že v večnosti in se od tam z nami vesele. Mnogi še danes med nami živijo in nekateri še danes z vso zavestjo in vnelo sodelujejo. Vsem naše priznanje in iskrena zahvala.

Pri vsem delu pa moramo ob naši 40-letnici omeniti naše šolstvo. Že preko 40 let naše učiteljice in katehisti vztrajno, iz leta v leto, soboto za soboto uče in vzgajajo naše najmlajše. Prepričan sem, da brez tega tako pomembnega, tihega, požrtvovalnega dela, ne bi v tako lepem slovenskem vzdušju slavili to našo obletnico. Lepo je dejal eden od že odraščajočih učencev te šole: Ne bi znal tako lepo govoriti slovensko, ne imel te slovenske zavesti in katoliškega duha, če ne bi hodil v to šolo. Učiteljicam in katehetom bom hvaležen vse življenje. Te besede naj bodo tudi naše priznanje, zahvala in prošnja: vztrajajte še naprej!

Kar nas je ves čas našega življenja povezovalo, narodno bodrilo in dvigalo, je bila naša pesem, katero nam podaja mešana pevski zbor, ki v tem letu že slavi svojih 45 let obstoja. Častimo jim ob tem jubileju. Čestitamo pa še posebno pevcem in pevskam, ki že nad 40 let stalno sodelujejo. Hvala zboru za vedno pripravljenost, za

Visoki obiski v Slomškovem domu

V nedeljo, 5. julija je imel Slomškov dom čast pozdraviti v svoji sredi prvega predsednika vlade suverene Republike Slovenije prof. Lojzeta Peterleta. Visoki gost je prišel v spremstvu dr. Andreja Capudra in njegove soproge ge. Majde ter pisatelja Draga Jančarja. Goste je sprejel v veži Doma predsednik lic. Marjan Schiffrer z odborniki in jih spremil k službi božji. Pred obredom je župnik Jože Škerbec pozdravil odlične goste, nakar je sledila sveta maša, pri kateri je ubrano prepeval moški zbor pod vodstvom Gabrijela Camernika.

Po službi božji je pozdravil goste predsednik Doma in s klenimi besedami izrazil veselje ob prvi obletnici slovenske neodvisnosti pa tudi naše želje do Slovenije. Med drugim je dejal sledeče:

„Naša generacija je opravila svoje poslanstvo. Baklo predajamo mladini. Tudi njihove korenine slovenstva segajo globoko. Toda na dlani je, da leta tečejo. Upamo, da bo mlada Slovenija prepoznala izseljensko skrb in je ne bo reševala po pesnikovem verzu: „So nam izginili, več ne doseže jih naše oko.“ To je najcenejši, najhitrejši, najmanj travmatični pa tudi najbolj kratkovidni pristop. Našo mladino je treba še bolj motivirati: dati ji priložnost pristopa v bikulturo, pritegniti jo tudi politično. Nekaj konkretnih predlogov: dvojezična srednja šola s polaganjem obojestranskih veljavnih zrelostnih izpitov, široko odprta možnost do visokošolskih stipendij, državljanstva brez birokratskih sikan in podobno.“

Končal je svoj govor takole: „Prosil bi naše goste, da bi ob svoji vrnitvi povedali, da je tu pod Južnim križem košček Slovenije. Le pozabiti nanj bi bilo usodno.“

V spomin obiska je izročil prof. Lojzetu Peterletu spominsko darilo, ge. Majdi Capuder pa slovenski šopek.

Prof. Peterle se je zahvalil za pozdrave

sodelovanje in gojitev slovenske pesmi!

Iz teh korenin je pognalo in raste to močno slovensko drevo. Vsako življenje ob času oslabi in mu je treba novih moči, da ponovno zaživi. Tako tudi naše društvo. A te nove moči že poganjajo. Tudi mi se moramo zavedati, kot so se zavedali prvi graditelji društva Slovenska vas, da le strnjeni v medsebojni ljubezni, tako starejši kot mlajši rod, bomo ta Dom ohranili. Veliko dela in odgovornosti je že prevzel drugi rod. Fantje in dekleta so se pa zavzeli, da naše kulturno delo poživijo. Želim, da pri tem delu vztrajajo in da k temu delovanju pridružijo vso mladino, da bodo tudi oni živeli ob misli:

Dokler bom živel, te bom ljubil,

moj narod, jezik, domovina.

Naj Bog vnema to ljubezen,

da je ne ohladi tujina.

Po govoru je mladina uprizorila kratek od srski prikaz iz prvih začetkov naše naseelitve v nastajajočo Slovensko vas. Prizor, v katerem je bila poudarjena potreba po ustanovitvi društva in gradnji društvenega doma v vasi, je za to proločnost napisal Nace Hladnik. Igro je režirala Mirjam Goljevšček in kulise je pripravil Damjan Berčič s skupino mladih, ki so mu pomagali. Mladi igralci so prevzete vloge dobro igrali ter zbudili pri gledalcih zaradi šaljivih prizorov mnogo zdravega smeha. Vsa dvorana jih je nagradila z velikim aplavzom.

Po končanem kulturnem programu so se rojaki ob lepi glasbi orkestra „Zlate zvezde“ zavrteli in ostali do konca prireditve zbrani v veseli in živahni družbi.

I. G.

in izrazil svoje veselje, da je med nami in odkriva nove predele Slovenije v svetu. Poudaril je, da slovenska država šele vstopa na pot demokratizacije in da bo potrebno še mnogo potrpljenja in trdega dela, da dosežemo uresničitev ciljev, ki smo si jih kot narod zastavili.

Spregovoril je tudi dr. Andrej Capuder, obujajoč spomine izpred petih let, ko je bil prav v tej dvorani na slovenski ohceti in je tekel pogovor tudi o Sloveniji. „Ko se me takrat sogovorniki prepričevali o nujnosti slovenske države, sem jih gledal kot marsovce, tako neverjetno se mi je zdelo tako gledanje v takratnem položaju. Vendar sledil je bliskovit preobrat in takratne vizije so se izkazale še kako aktualne. Iz tega se vidi, kako smo bili doma zastrupljeni v takratnem enoumju.“

Nato je povabil predsednik goste in vse navzoče, da se podpišejo v spominsko knjigo.

Po maši je sledil skupen zajtrk in bil obenem lepa priložnost za razgovor z gosti. Medtem so se otroci slovenske šole in mladina pripravili za predstavitev pravljicne igre „Čarovnik iz Oza“. Pred predstavo je voditeljica šole A. M. Slomška ga. Helena Malovrh predstavila to ustanovo, ki že nad štirideset let vzgaja rodove otrok v okolišju Ramos Mejía in čigar delo je tesno povezano s Slomškovim domom.

Odgrnil se je nato zastor in pravljicna igra je popeljala goste in številne obiskovalce v sicer pravljicni svet, a vendar v pravo razkošje slovenske besede in pesmi sedanjih in nekdanjih učencev Slomškove šole.

Sledilo je skupno kosilo. Udeležil se ga je tudi prof. Alojz Rebula z gospo Zoro, oba člana kulturne delegacije Republike Slovenije na Slovenskih kulturnih dnevih v Buenos Airesu. Zbrane rojake je med kosilom tudi nagovoril: „Nisem presenečen nad vsem, kar sem srečal med nami, ker sem zelo podrobno sledil vašemu delu. Srečen pa sem, da sem mogel to tudi doživeti. Prepričan sem toliko bolj, ker prihajam s Tržaškega, da vas samó slovenstvo ni moglo toliko stoletij ohraniti. Vam je pomagala pri ohranitvi še višja vrednota: katoliška vera.“

JT

Osebne novice

Poroča: Dne 8. avgusta sta se poročila v cerkvi Presvetega Zakramenta v Tandilu *Miha Koželnik in Mariela Torres*. Priče so bili njuni starši ga. Estela Fabianich in Hugo Torres ter ga. Marija Javoršek in Miha Koželnik.

Novoporočencema naše čestitke!

Krsta: V soboto, 8. tm. je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj *Boris Gabriel Malovrh*, sin Antona in Irme Pérez. Botra sta bila Janez Marinčič ml. in Monika Pérez por. Miklič. Krstil je dr. Jure Rode.

V nedeljo, 9. avgusta, je bila krščena v slovenski cerkvi Marije Pomagaj *Ljudmila Tatjana Žnidaršič*, hčerka Vilija in Lucije Bilous. Za botra sta bila Sergio Claudio in Kristina Žnidaršič. Krstil je Marijan Bečan.

Srečnima družinama iskreno čestitamo!

Smrt: V Buenos Airesu je umrl *Rafael Šum* (68). Naj počiva v miru!

Diplomant: Na univerzi v Benetkah je revalidiral argentinsko diplomu arhitekture in dosegel evropski naslov arhitekt *Tjaša Eiletz*. Čestitamo!

MALI OGLASI

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; Viktor Fekonja
Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Sturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorji; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmas) za hiše - tovarne - avtomobile. Inž. Janez M. Petkovsek, Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa DENAR S.R.L. - Kocmur in kompjuterji Tel./Fax: 942-8681/943-6023

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantas óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekscurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnica. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitve v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Vital Asič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjace, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 3- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 9.-

Slovenska kulturna akcija

6. kulturni večer

Avgust Horvat:

Ob 100-letnici prvega slovenskega katoliškega shoda

Sobota, 29. avgusta ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

Mešani pevski zbor „GALLUS“ iz Celovca

nam bo ob obisku Argentine

s pesmijo prikazal košček naše lepe in nepozabne Koroške na

KONCERTU

v soboto, 22. t. m., ob 20.30 uri v dvorani Slovenske hiše.

S svojo udeležbo bomo izpričali zvestobo naši Koroški in ljubezen bratom, ki v njej prebivajo.

Vstopnice v predprodaji v Slovenski hiši in pri pevcih „Gallusa“.

Mladinski dan v Carapachayu

bo v nedeljo, 23. avgusta,

s celodnevni sporedom.

Igral bo domači orkester. Lepo vabljeni.

Slomškov dom

bo v nedeljo, 23. avgusta, obiskal

koroški pevski zbor

Jakob P. Gallus

Ob 10. uri sv. maša, nato kratek koncert in skupno kosilo.

Prijave za kosilo sprejemamo do 19. avgusta v Domu ali v Slogi

V nedeljo, 23. avgusta, ob 11.30 uri

bo v cerkvi Marije Kraljice

v Slovenski vasi v Lanusu

NOVA MAŠA

lazarista Toneta Burja.

Rešitev križanke:

Vodoravno: 1. Stol. 5. Bodo. 9. Srp. 12. Točen. 14. Kočevar. 16. Pisano. 18. Klasi. 20. Tisa. 21. Haiti. 22. Smo. 24. Ibar. 26. Jeza. 28. I-a. 29. Opatija. 31. Ep. 32. Prus. 34. Vaba. 35. Sme. 36. Istra. 38. Anka. 40. Obira. 41. Arka-

OBVESTILA

ČETRTEK, 13. avgusta:

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 19.30 v društvenih prostorih.

SOBOTA, 15. avgusta:

XXIII. Glasbeni večer in likovna razstava ob 20. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 16. avgusta:

Romanje v Lourdes ob 15.30.

ČETRTEK, 20. avgusta:

Sanmartinska Liga žena-mati ima sestanek ob 18.30. Predava dr. Jure Rode

SOBOTA, 22. avgusta:

Redni pouk slovenskega Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri Koncert MePZ Gallus iz Celovca v Slovenski hiši ob 20.30.

NEDELJA, 23. avgusta:

V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi, nova maša lazarista Toneta Burja ob 11.30 Mladinski dan v Carapachayu.

SOBOTA, 29. avgusta:

Predavanje pri SKA: Avgust Horvat, Ob 100-letnici prvega slovenskega katoliškega shoda, ob 20. v Slovenski hiši

NEDELJA, 30. avgusta:

Proslava obletnice Rožmanovega doma: sv. maša in skupno kosilo.

NEDELJA, 6. septembra:

Sv. maša in komemoracija za pok. gen. Rupnikom v Slovenski hiši

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario: Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po pošti pa \$ 55; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

di. 43. Dohodek. 45. Očimi. 47. Ara. 48. Isto 49. Amen.

Navpično: 1. St. 2. Top. 3. Očito. 4. Lesi.

6. Oko. 7. Do. 8. Očka. 9. Svate. 10. Rasizem. 11. Pri. 13. Nasip. 15. Elija. 17. Nabava. 19. Osip. 21. Hribar. 23. Maribor. 25. Ata. 27. Apel. 29. Ostro. 30. Janko. 33. Usiha. 35. Sadim. 37. Radi. 39. Kača. 40. Oda. 41. Akt. 42. Ime. 44. Es. 46. In.

Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo (Mt, 5, 10)

4. avgusta je v 81. letu odšel h Gospodu po zaslužen plačilo naš dragi mož, oče, brat, stric, svak in bratranec, gospod

prof. France Novak

Pokopali smo ga v Cinco Saltos

Žalujoci: žena Marija roj. Družević, sinovi: Miha, Lovrenc; Andrej in Marko z družinama, brat: Viktor z družino, sestre: Marija, Angelca in Anica z družinami, svak: Stanko Družević in sestra, bratrance: Stanko, Vilma, France, Ivan, Stanko, Vinko, France in ostalo sorodstvo

Cinco Saltos, Argentina; Kanada, ZDA; Slovenija

Akademski klub Straža, njegovo starestinstvo in Slovensko državno gibanje v Argentini sporočajo svojim članom in prijateljem v Argentini in po svetu, da je 4. avgusta na povratku iz domovine na domu svojega sina v buenosaireskem predmestju Haedo nenadoma umrl naš član profesor

FRANCE NOVAK

Njegovo truplo je bilo prepeljano na njegov dom v Argentini v Cinco Saltos, kjer je naslednjega dne bil pogreb ob udeležbi žalujoče družine in množice domačinov, med katerimi je bil splošno znan in spoštovan zaradi svojega delovanja v korist sosesi.

Njegovi družini izrekamo iskreno sožalje ob tej izgubi in prosimo Vsemogočnega, naj mu bo usmiljen sodnik. Naj mirno počiva v tuji zemlji.

Akademski klub Straža, Starestinstvo in SDG

SDO

SFZ

XXIII. GLASBENI VEČER in ogled mladinske likovne razstave

sobota, 15. avgusta ob 20. uri

Ramón L. Falcón 4158

Slovenska hiša